

SLOVENSKI NAROD

izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit in 1. Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petit in 1. Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod se izdaja mesечно v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopis se ne vraca.

UREDNISTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafiljeva ulica 8. —
Telefon st. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODRUZNICE:

MARIBOR, Grajski trg 8. — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 100.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. st. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri poštnem Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

OTVORITEV REDNEGA ZASEDANJA NARODNEGA PREDSTAVNIŠTVA

Danes je bilo v obeh zbornicah s čitanjem kraljevega ukaza otvorenje redno zasedanje — Vlada je predložila nov zakon o zaščiti kmetov

Beograd, 31. oktobra. Danes dopoldne sta se sestala senat in Narodna skupščina k otvoriti rednega zasedanja Narodnega predstavninstva. Zasedanje je bilo otvorenje s čitanjem kraljevega ukaza v obeh zbornicah.

Senat

Seja senata se je pričela ob 9.20. Prisotni so bili vsi člani vlade. Seji je predsedoval predsednik dr. Ante Pavelić, ki je takoj po prečitanju zapisnika podal besedo ministrskemu predsedniku g. dr. Miljanu Šrškiču, nakar je ta prečital naslednji

kraljev ukaz

Mi, Aleksander I., po milosti božji in volji naroda kralj Jugoslavije, na predlog predsednika našega ministrskega sveta in na osnovi člena 32. ustawe ter po zaslisanju našega ministrskega sveta določamo in odrejamo, da se seje senata, sklicane za redno zasedanje 20. oktobra 1932, otvorno 31. oktobra 1932 s čitanjem tega ukaza.

Predsednik ministrskega sveta naj izvrši ta ukaz.

ALEKSANDER I.

Podpisi vseh članov vlade.

Senatorji so poslušali čitanje ukaza stote ter so ob koncu priredili živalne ovacie Nj. Vel. kralju.

Senat je nato takoj prešel na drugo točko, to je določitev dnevnega reda prihodnje seje. Prihodnja seja se bo vrnila danes popoldne. Na dnevnem redu bo izvolitev stalnih odborov, to je verifikacijskega, administrativnega, imunitetnega, finančnega in odbora za prošnje in pritožbe.

Narodna skupščina

Narodna skupščina se je sestala ob 10.30. Navzoč so bili skoraj vsi narodni poslanci z izjemo nekaterih, ki so na volezenskem dopustu. Seji je predsedoval predsednik dr. Kosta Kumandan, navzoč pa so bili vsi člani vlade. Po otvoriti seje je predsednik takoj podal besedo ministrskemu predsedniku dr. Miljanu Šrškiču, ki je prečital ukaz o otvoriti rednega zasedanja. Ukaz je sličen onemu, ki je bil prečitan v senatorju. Poslanci so poslušali čitanje ukaza stote in priredili dolgotrajne ovacie.

Po odobrenju zapisnika zadnje seje je bilo prečitano večje število prošenj in pritožb, nakar je predsednik sporočil, da je minister za trgovino in industrijo v sporazumu z ministrom za

kmetijstvo in z ministrom pravde predložil Narodni skupščini v uzakonitev načrt zakona o zaščiti kmetov in ureditvi kreditnih odnošajev

Novi zakonski načrt vsebuje odredbe, ki predvidevajo odgoditev, odnosno novo ureditev plačila kmečkih dolgov in prisilnega izterjevanja. Za gotove primere, ki jih zakon podrobno našteva, je predvideno tudi znižanje kmečkih dolgov. Ena izmed najvažnejših je dolčba o maksimiranju obrestne mere. Zakon pooblašča vlado, da od časa do časa v skladu s splošnimi gospodarskimi in finančnimi prilikami določi višino obrestne mere. Zakon predvideva nadalje na eni strani zaščito denarnih zavodov, na drugi strani pa zaščito upnikov denarnih zavodov, to je v prvi vrsti vlagateljev. Na prihodnji seji Narodne skupščine bo izvoljen poseben odbor, da ta zakon prouči in poda svoje poročilo.

Po prečitanju nekaterih interpelacij je bila seja zaključena in prihodnja seja določena za četrtek ob 10. dopoldne. Na dnevnem redu bo izvolitev stalnih skupščinskih odborov ter izvolitev odbora za proučitev zakona o zaščiti kmetov.

Nesreča bana Nikolića

Beograd, 31. okt. Na povratku iz Senata, kjer je prisostvoval slovesnemu odprtju spomenika kralju Petru, se je včeraj popoldne hudo ponesrečil ban dunavske banovine g. Nikolić. Iz Sente se je odpeljal okrog 15. proti Novemu Sadu. Zaradi deževja je bila cesta zelo polzka. V bližini Baškega Petrovega selja je na nekem ovinku avto zadrzel, zaradi česar je počila desna zadnjina guma. Avto je z vso silo treščil ob brzojavni drogi, tako da je bana in šofer v loku vrglo iz avtomobila. Ban Nikolić si je zlomil desno nogo pod kolenom, dočim je dobil šofler hude notranje poškodbe ni je obeležil nezavest. Nesrečo je opazil neki pasirček, ki je takoj stekel v Baško Petrovo selo in obvestil o tem župana. Načice mesta so prihiteli s privatnim avtomobilom ter prepeljali bana v sanatorij v Stari Bečeji, šoferja pa v državno bolnico v Novem Sadu.

Iz državne službe

Beograd, 31. oktobra. P. Vpokojen je Fran Rogič, skladničnik pri železniški direkciji v Ljubljani. — Za profesorja V. V. skupini je imenovan Vasilij Mirk, dosedaj honorarni profesor trgovske akademije v Mariboru. — Premenočen je za kontrolorja mer pri sreskem načelstvu v Celju Dragotin Horvat, dosedaj v Beogradu.

Volk v beograjskem predmestju

Beograd, 31. oktobra. V beograjskem predmestju se je priprilil nočni dogodek kakoršnega dolga ne pomnilo. V hlev Vlajka Popovića, se je prikralnil volk in raztrgal 40 ovce. Po sledovih sklepajo, da je moral biti volk izredno velik in močan. Pridobili so danes skupno s policijo velik lov, da bi ga ujeli.

Stroga sodba zaradi železniške nesreče

Moskva, 31. oktobra. Včeraj je bila proglašena sodba v procesu zoper železniške uradnice in nameščence, ki so bili obtočeni zaradi železniške nesreče pri Lubinovu. Kakor znano, je bilo pri tej nesreči 36 mrtvih in 51 ranjenih. Po petnemu posvetovanju je sodišče obodilo postajenčnika zaradi nedopustnega vmešavanja v poslo služilčnega prometnega uradnika na smrt, prometnega uradnika pa na 8 let ječe, ker je dopustil, da se je postajenčnik vmešal v njegovo poslovovanje. Neki železniški čuvaj je bil obsojen na 6 let zapora, kretničar pa na pristojno delo s 15-odstotnim začasnim začasnim sklepom o ajem.

Predložitev francoskega razorozlitvenega načrta

Pariz, 31. oktobra. g. Vojni minister Paul Boncour bo dne 3. novembra v Zvezni politiki izmenjevanja, ki naj bi sledila na medsebojnosti in začasnih ukrepov, in sicer samo naprej skoraj na

posredni protekcionizem. Francija je že pozitivno prispevala v Lausanne, Zvezni in Streli, ter vrstno tudi nadaljuje na prizadevanje, da bi preprečil podprtjanje kritičnega položaja na razorozlitveni konferenci in takozvanje v oborovanje posameznih držav. V zvezi s tem želi, da bi postal francoski načrt sredstvo za skupno delo vseh, ki so odločni in dobre volje.

Herriot o francoski gospodarski politiki

Vlada je izdelala velik gospodarski načrt, ki pa ne bo spremenil francoskih gospodarskih odnošajev z drugimi državami

Pariz, 31. oktobra. g. Ministrski predsednik Herriot se je na poti v Španijo ustavil v Poitiersu, kjer je imel govor, v katere je med drugim omenil, da vsebuje načrt državnega proračuna za 1933 pred vsem omrežje vojaških izdatkov. Vlada je po izjavi Herriota za dalekosežne razorozlitvene ukrepe, vendar pa bo sedanja varnost Francije le tedaj prizadeta, če ne bo nadomeščena in povečana z novimi jamstvi. Vlada je izdelala velik načrt za obnovno notranjega gospodarstva, pri čemer pa ne namenjava netamčevi krečtega francoskega gospodarstva. Zato ima v vidiku politiko izmenjevanja, ki naj bi sledila na medsebojnosti in začasnih ukrepov, in sicer samo naprej skoraj na

posredni protekcionizem. Francija je že pozitivno prispevala v Lausanne, Zvezni in Streli, ter vrstno tudi nadaljuje na prizadevanje, da bi preprečil podprtjanje kritičnega položaja na razorozlitveni konferenci in takozvanje v oborovanje posameznih držav. V zvezi s tem želi, da bi postal francoski načrt sredstvo za skupno delo vseh, ki so odločni in dobre volje.

Pariz, 31. oktobra. g. Vojni minister Paul Boncour bo dne 3. novembra v Zvezni politiki izmenjevanja, ki naj bi sledila na medsebojnosti in začasnih ukrepov, in sicer samo naprej skoraj na

Pokrajinski zlet

v Ljubljani leta 1933

Zletno telovadišče bo v Tivoliju, kjer bo prostora za 4050 telovadcev

Ljubljana, 31. oktobra

Načelnštvo Saveza SKJ je sklical v soboto 29. t. m. sestanek za določitev zleta za I. pokrajinski zlet v Ljubljani leta 1933, ki se bo vršil v praznino 70. letnice obstoja Ljubljanskega Sokola. Na letnem telovadišču Ljubljanskega Sokola v Tivoliju so se zbrali člani tehničnega odbora z načelnikom bratom Miroslavom Ambrožem, ki je vodil ogled telovadišča. Na sestanku so bili navzoči tudi prvi podstarosta SKJ brat Engelbert Gangl, načelnice sestra Elza Skalarjeva, podnačelnik brat Jeras ter zastopnika Ljubljanskega Sokola br. Ahčin in br. Cebular.

Brat načelnik Ambrož je takoj konstatiral, da je telovadišče Ljubljanskega Sokola v vsakem oziru primerno za izvršitev telovadnega nastopa. Telovadišče je v sredini mesta in glavno, garderobe in zbirališča bodo na velesemskem pro-

storu, tako da ne bodo telovadni oddelki raztreseni. Tudi za formacije bo zelo ugodno, da bodo telovadci in telovadke v senci in bo odpadlo postajanje na vročem soncu. Telovadišče se bo še pred zimo splaniralo in posejalo z angleško travo, kar bo napravilo telovadišče prijetno in brez prahu. Tribune bodo štiri, in sicer vezane, kakor so bile na vsesokolskem zletu v Pragi.

Ko se je ogledalo telovadišče, je komisija se proučila dohode za telovadne oddelke in za občinstvo. Kakor je razvidno, bo telovadišče v vsakem oziru odgovarjalo, podrobno načrte pa bo izdelal gradbeni odselk. Upravljeno pa že lahko danes trdimo, sodeč po pripravah, da bo pokrajinski zlet v Ljubljani zopet sijajna manifestacija sokolske misli v naši beli, sokolski Ljubljani. O poteku priprav za pokrajinski zlet bomo še poročali.

Nova preganjanja

v Julijski krajini

Za praznovo desetletnico fašističnega režima se je začelo novo preganjanje vsega, kar ni fašističnega — Številne aretacije — Podtaknjeni komunistični letaki

Trst, 31. oktobra. M. Po spopadih, ki so se pripetili med praznovo fašistične obletnice v krajih med Ilirsko Biestrico in Sv. Petrom na Krasu, je izvršila fašistična politična policija sedaj v vseh Ležeč, Trnovo, Prem in drugod številne aretacije. Začelo se je novo preganjanje slovenskega življa v Julijski Krajini.

V Tolminu je bilo aretiranih sedem ljudi, ki jih obtožujejo, da so rovarili proti režimu ter da so pripravljali atentate in skrivali bombe in orožje. Aretirani so bili Miha Leban, Miha Rutar, Andrej Kavčič, Janko Leban, Andrej Gaberšček, Anton Kavčič, Anton Kendra in Marija Rejec. V planinah nad Podljubljilom je bilo aretiranih 25 partizev. Vse aretirance so odvedli v Tolmin odnosno v Gorico.

V Solkanu so zaprl bivšega istreškega naravnega poslance Josipa Srebrniča, brata Škofa dr. Srebrniča. Josip Srebrnič je bil še nedavno izpuščen iz konfinacije. Po povratku domov se

je sestal s svojimi rojaki, ki so se ne davno vrnilii iz Francije. Srebrnič je bil leta 1921 v Istri izvoljen za narodnega poslanca rimskega parlamenta.

V zaporu je te dni umrl kot žrtev fašističnega mučenja Bogumil Verbič, rodom iz Sela. Aretiran je bil pred letom dni skupno z Ivanom Tavčarjem in bratom Zorkom ter drugimi, ki so bili osumljeni, da so razbili italijansko napisno tablo na šolskem poslopju v Batuhah. Ostali, ki so bili aretirani skupno z njim, so že nad eno leto zaprti, a dosedaj še sploh niso bili nitil zasiščani.

V zadnjem času so našli v Julijski krajini mnogo komunističnih letakov. V bližini Trsta so našli celo zalogo. Letaki so sestavljeni v slabih slovenščini in nezetičnih napamti, iz katerih se vidi, da jih je sestavil Italijan. Splošno mislijo, da so jih raztrzili fašisti sami, da bi tako ob desetletnici fašizma našli nov povod za preganjanje našega življa.

Nezaposlenost v Ameriki

Washington, 31. oktobra. AA. Po poročilu Williama Greena, predsednika ameriške federacije za delo, je znašalo število nezaposlenih v Ameriki septembra 10.900.000, to je za 560.000 manj kakor po statistiki prejšnjega meseца.

Pokrajinski vojaški dogovor med Rusijo in Japonsko

Tokio, 31. oktobra. AA. Zunanji minister je izjavil, da za enkrat na potrebo, da bi Japonska sklenila z Rusijo pakt o nepadanju. Da pa ne pride do nesoglasij zaradi kazenske ekspedicije proti razbojnnikom, ki jo Japonska pripravlja v kraju, ki meje na Rusijo, je vlada pripravljena skleniti pokrajinski vojaški dogovor z Rusijo.

Tragična smrt v džungli

Asuncion, 31. oktobra. AA. Vojno ministarstvo poroča, da so našli v Chacu okoli 600 bolivijskih vojakov mrtvih. Nedavno so prišli trije čisto izzrpani Bolivijski paragvajski predstari v povedali, da se je 170 bolivijskih poveljcev in 4 oficirji izgubili v džungli. Paragvajci so takoj poslali pomočne cete iskat izgubljene vojake. Našli so 100 trupel. Misijo, da so bolivijski vojaki umrli od žeje.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA
Devize: Amsterdam 231.69 — 2323.10, Berlin 1363.47 — 1377.27, Bruselj 799.41 do 803.35, Curih 1108.35 — 1113.35, London 188.42 — 190.02, Newyork čet. 57.26.31 do 5754.57, Pariz 225.77 — 226.89, Praga 170.01 — 170.87, Trst 293.79 — 296.19.

INOZEMSKIE BORZE</h

10 LETNO DELO DELAVSKE ZBORNICE

Delo, ki je o njem polagala včeraj račune ta važna ustanova, je ogromno in zelo važno

Ljubljana, 31. oktobra.

Za 10 let imamo Delavsko zbornico, ki je nedvomno najpomembnejša socijalna ustanova, ker je branila in zastopnila pravice najtežljivejšega sloja prebivalstva, delavstva, čigar delo in žrteve ga upravičujejo, da se tudi poteguje za mesto v družbi, kar kriča mu pripada.

DZ je bila najprej konstituirana kot zasečna; po zakonu je bilo določeno, da zasečno DZ izdelajo le pravila in organizirajo volitve ter tako preidejo v definitivne ustanove. Toda pravila so bila potrjena še skoraj po 4 letih, s čimer je bila položena zakonska osnova za izvedbo volitev ter definitivno konstituiranje zbornice; volitve so bile 4. dec. 1925, upravni odbor se je konstituiral 7. marca 1926. Poslovna doba skupščine in upravnega odbora je potekla v marcu 1929, od tega datumu pa po oddelki ministrstva socijalne politike ni bilo več skupščin. Nedavno je ministrstvo odredilo, da se 1. novembra zoper sklicajo skupščino ter rešijo svoja finančna vprašanja. Delavske zbornice so vedno stremile, da se razmere čim prej normalizirajo; ako DZ ni v ozjemu stiku z delavstvom, kot mora biti po zakonu tedaj se lahko zgodi, da ji delavstvo več ne zaupa in da je več ne smatra za res svojega razrednega predstavnika. Zato je naša zbornica pozdravila zadnji ministrski odlok, poslala je pa tudi ministrski deklaraciji članov plenuma, v kateri utemeljuje zahtevo po volitvah v DZ.

Delo naše DZ, o katerem včerajšnja skupščina ni mogla razpravljati, ki ga je opravila v desetletju, je tako važno za splošnost, da mora biti poučena o njem tudi širša javnost.

Predvsem moramo omeniti

študijsko delo zbornice; iz prvih letnih zboričnih poročil razvidimo, da je statistični oddelki izdelali dve obsežni, eksaktni študiji, ki se bavita z analizo socialne in gospodarske strukture v zvezi z našimi delavskimi vprašanji, v sledenih poročilih so pa študije o važnejših industrijskih panogah. Sledi študije o mezdi statistiki, zavedenem vprašanju, o mezdah zasebnih nameščencev, posebno pozornost so posvečali problemu brezposelnosti (izšli sta dve brošuri, ki ju je založil zbornični tajnik), z vso skrbjo in vmeno so sledili zakonodajnemu delu ter sodelovali z izkušnjami in študijami — marsikaj je dosegla naša DZ za delavstvo s posredovanjem pri ustvaritvi obrtnega in rudarskega zavoda — sploh je pa tega dela preveč že za naštetevanje.

DZ je sodelovala zadnja leta skoraj pri vseh ureditvah

kolektivnega mezdnega gibanja.

V letnih poročilih so ta mezdna gibanja opisana, da se lahko pouči najbolje o mezdni gibanju delavstva in naši banovini. Za pravno zaščito delavstva je storila DZ tudi izredno mnogo.

Pri sodelovanju DZ s strokovnimi organizacijami so se zavedali, da so te organizacije njeni hrbitenici, zato je DZ nudila svobodnemu strokovnemu pokretu vso podporo. In pravilno zagovarjajo to načelo, če, da bi brez te kooperacije zbornica bila birokratična, za delavstvo brezpomembna ustanova.

Ceprav zakon ne predpisuje, da DZ mora podpirati brezposelne, vendar je DZ smatrala za dolžnost, da iz svojih sredstev pomaga neposredno blažiti bedo brezposelnih.

Zlasti je zbornica aktivno sodelovala v borbi za vzpostavitev javnih borz del, ko so bile ukinjene. Prevzela je razpuščene ustanove za svoje ter dosegla s centralnim tajnikom DZ, da so se BD reorganizirale. V desetih letih je naša DZ izdelala za brezposelne iz svojih sredstev 950.000 Din.

Tudi prosvetno delo zbornice moramo občudovati. Najmočnejše so odraža za delo v zboričnih knjižnicah, v ljubljanski in mariborski, ki imata 18.968 knjig, in ki sta jih izposodili okrog 310.000krat.

Ne smemo tudi prezreti, da DZ skrbi za izobraževanje gospodarskega ter socijalnega položaja delavstva z delavskimi domovi: v Ljubljani in Celju ima svoji zgradbi, v Mariboru je pa za svoje delo najela prostore v zgradbi ekspoziture OUZD. Mnogo si je DZ prizadevala, da dobi delavstvo v Ljubljani in Mariboru domova in v njiju BD poslovne prostore.

Cestudi smo se ozrlji na to delo površno, lahko razumemo, da je upravni odbor DZ lahko stopil pred zborovalcev s povsem mirno vestjo in celo s ponosom. Udeležba je bila lepa, izmed 60 članov plenuma se jih je udeležilo skupščina 53. Ceprav na dnevnem redu ni bilo volitev in še mnogih drugih aktualnih vprašanj, vendar je očitovala resnost zborovalcev — samih preizkušenih borcev za delavske pravice — da se zavajo dajo pomembnosti zborovanja.

Predsednik DZ g. M. Cobal je pozdravil tovarše in posebej zastopnika banske uprave g. dr. Karlinja in zastopnika Inspekcije dela g. Barago, ugotovil sklepčnost in pozval zborovalce, da počaste spomini mrtvih tovaršev. Omenjal je, zakaj ni bilo tri leta skupščin in da se mora to zborovanje vršiti po ministrskem odloku, zato se pa naj zborovalci drže stroga dnevnega reda. Ko je napovedal še dnevnih red, so sledila počila uprave. Poročal je blagajnik g. R. Čelešnik o finančnih vprašanjih zbornice, pred njim je pa tajnik g. F. Uratnik poročal na kratko o spremembah v plenumu in upravnem odboru, ki so nastale v zadnjih treh letih.

Skupščina ni mogla sklepati o proračunu, ki jih je sestavljal upravni odbor po navodilu ministrstva za zadnja tri leta.

Proračuni so morali biti tako sestavljeni, da se po svoji globalni vstopi in sestavi niso bistveno zvišali in ne spremenili od proračuna za poslovno leto 1929/30, ki ga je odobrila zadnja skupščina. Morda bi se ta ali ona postavka lahko zvišala ali znižala, kot je želel ta ali oni član plenuma, a upravni odbor je upošteval pismene predloge teh članov kolikor mu je pač bilo mogoče. Vsi proračuni so že potrjeni, zato se ne more o njih sklepati. Prav tako, kot so hoteli pogomati delavstvu člani plenuma, mu je hotel tudi upravni odbor, toda vedno težje napore je bilo treba zmagovati, da ni bil proračun preveč okrnjen. Dohodki zadnjega leta padajo in temu primerno je bilo treba regulirati izdatke. Zadnji proračun je predstavljen na dnevnem redu, da se razmerje čim prej normalizira; ako DZ ni v ozjemu stiku z delavstvom, kot mora biti po zakonu tedaj se lahko zgodi, da ji delavstvo več ne zaupa in da je več ne smatra za res svojega razrednega predstavnika. Zato je naša zbornica pozdravila zadnji ministrski odlok, poslala je pa tudi ministrski deklaraciji članov plenuma, v kateri utemeljuje zahtevo po volitvah v DZ.

Pri sestavljanju proračuna morajo imeti pred očmi, da "evilo članstva in zavarovanja meza pri OUZD stalno padata". Stevilčno članstvo je začelo padati tudi pri bratovščini skladnicah. Letošnji

proračun je izredno reducirán, zato ni bilo lahko odločiti, katero postavke se naj znižajo. Pa so reducirali izdatke za prosveto, kajti telesni kruh je prvo. Ukinili so podpore članic in vajencem ter reducirali tudi ostale postavke do skrajnosti, da je ostala postavka za podprtjanje brezposelnih nespremenjena, ki je itak nizka v primeri z delavstvom. Varnčevali so se, da tudi pri upravnih stroških, toda čudež niso mogli delati. Odpira se mračna perspektiva; še težji udarec je pa zadel DZ z odlokom, po katerem ji sme OUZD nakazovati dolžne prispevke le v mejah po-brzposelnih prispevkov za socijalno zavarovanje. Ce torej OUZD ne bo mogel izterjati zaostalih prispevkov, ne sme plačati DZ, kar ji je dolžan. Porocenec je dejal, da delavstvo smatra, da delodajalec mora na vsak način izročiti denar OUZD, ki mu ga je odtegnil.

Poročenec se je podrobno bavil z vsemi finančnimi vprašnji DZ in so se zborovalci lahko prepričali, da je upravni odbor delal res zgledno za interes delavstva, zlasti še, ker je premagoval takšne finančne težkoče, ter je celil rane, ki jih je prizadel delavstvo smatra, da delodajalec mora na vsak način izročiti denar OUZD, ki mu ga je odtegnil.

Za prosvetni odsek je poročal njen predsednik g. Žužek. Njegovo poročilo dokazuje, da sta delavski knjižnici služili delavstvu v moralnem in gmotnem pogledu. Knjižnico DZ presegajo le Šentjakobska knjižnica po prometu.

K finančnemu poročilu je spregovoril o težnjah zasebnih nameščencev njihov zastopnik, naglašajoč, da bi DZ posvečala vso

Gobarji gobe nabirajo in sejejo

Pravi gobarji imajo svoje skrivnosti in trike, ki jih »lajkic« ne pozna

Ljubljana, 31. oktobra.

Zdaj marsikdo misli, da so postali gobarji milijonarji, ker jim je bila narava takoj naklonjena, saj je bilo zadnje čase toliko dob, da bi lahko celo govorili o nekakšnem dumpingu. Toda kdor se hoče obogatiti z gobami, mora biti vseeno nekoliko bolj podjeten, čeprav so tudi gobarji podjetni. Naši gobarji na živilskem trgu niso nič podobni milijonarjem in se ne vozo na trgu z avtomobili. Če prodajo sveže gobe, zaslužek ni tako masten, kot si marsikdo misli. Pa tudi s prodajo suhih gob ne moreš obogateti kar takoj.

Da nabiranje gob ni tako enostavno, vedno tudi meščani, ki se poskušajo zadnje čase gobarsko srečo v okoliških ljubljanskih gozdovih. Četudi je najboljša gobarska sezona, mora biti zelo iščak, saj jih ni toliko, da bi drezal kar z nosom v nje. Sploh je pa nabiranje gob nekakšna umetnost, o kateri je vedno spregovoriti. Moti, se kdor misli, da si gobar takoj, čim stopiš v gozd, Tudi podeželski ljudje niso vsi gobarji in zlasti je malo dobrih gobarjev. Dobri gobarji skrbno skrivajo svoje skrivnosti in jih nočejo razdeti niti svojcem.

Marsikdo najbrž ne ve, da si pravi gobarji sejejo gobe v gozdih skrivališčih. Če pa ni ugodno vreme, si seveda gobarji ne morejo mnogo pomagati. Le, ko so gozdovi dovolj vlažni in ko je še zemlja dovolj topila, uspevajo gobe in le tedaj jih gobarji sejejo. Za same porabijo stare gobe, ki že zaroči gemit in ki jih ne morejo porabiti drugače. Klobuke takšnih gob skrbno posušajo na papirju, da odpadejo trosi, gobje se me, ki ga potem raztrusijo s posušeno gob vred na primerenem terenu. Nekateri gobarji pa ne nosijo dôvor starih gob, nego takoj v gozd razrežejo klobuke in jih raztrusijo na krajin, kjer po njihovem mnenju morajo uspevati gobe. Dobro poznajo zemljo ter vedo, kakšna je najprimernija za gobe. Takšno zemljo čuti gobar že pod nogami, pozna jo pa tudi po rastlinstvu, mahu ter drevesu. Zato pravi gobar gre naravnost po gobe v tiste gozdne predele, kjer res rasto, ne da bi se mudil drugje in iskal gobe kar na slepo srečo.

Gobarji pa tudi vedo za posamezna torišča, kjer rasto gobe vedno, čeprav jih skoraj vsak dan potrga. Na ta torišča ljubo sumo pozijo, da bi jih ne izvohal kdo drugi. Sploh je pa med gobarji huda konkurenca, ki je pa sicer povsem tiba. Drug drugače se boje, zato odhajajo v gozd zelo zgo da, da bi jim kdo ne pobral gob. Najprej jih pobere na svojih toriščih in še potem jih gredo iskat drugam.

Izredne dobre gobarske sezone pravi gobarji niso posebno veseli, ker se tedaj natepe preveč ljudi v gozdove ter jih moti pri neoviranem nabiranju gob. In nešte to kratek jih »lajkic« poberi gobe tudi na tori-

sih, ki jih izvohajo po naključju. Nepoklicni gobarji tudi sicer ne vedo nabirati gob ter pomandrajo travo, v kateri gobe rade raste, gobe pulijo s koreninami vred, da na tistem mestu več ne rasto in sploh grobo greše zoper gobarska pravila. Toda gobarji se ne more pomagati, ker v gozdovih glede gob ni lastnine pravice. Kdor prej pride, prej melje. No, zaradi gob se menda niso nikjer stepili kot se sicer tako radi zaradi zasebne lastnine. Ko gobe rasto bolj zmerno, pridejo na račun le pravi gobarji. Tedaj se gobarji ne boje, da bi jim hodil kdo »v zelje«. Marsikdo izgubi kmalu veselje brskati za gobami, če ne najde niti ene, najs se še tako trudi.

Kot je umetnost iskati gobe, ni tudi kar tako jih sušiti za prodajo. Če hoče gobe prodati, jih moraš sušiti nekoliko drugače kot da domača porabila. Za kg suhih gob je treba zelo mnogo svežih. Če jih pa sušiš tako, kot za svoj želodec, jih je treba še več kot sicer. Že pri rezanju gob se poznata sušilna politika. Zase jih nareže gobar na tanko, za prodajo pa čim bolj na debelo. Kajti, če so gobe narezane na debelo, se preveč posuše ter so lahke kot pero. Gobarji pa pozno še druge trike, da nasuše čim težje gobe. Nekateri so pa takšni, da je kar žalostno govoriti o njih. Za prodajo namreč gobarji ne čistijo gob tako, kot bi bilo treba. Blato je mnogo teže od gob, zato ga radi puste na njih.

Marsikdo se najbrž tolazi, da ni tako hudo, da ni da mogoče sušiti blata na gobah, ker bi se vendar pozna. Vidite, to je baš zimerek, da se suho blato na suhih gobih ne pozna, kjer je prav tako belo kot goba. No, kočno pa tisti prah na gobah tudi ni takšna nesreča, ker ga ni toliko, da bi kdo zadržal po njem ... kot pravijo gobarji — in ga kuharica itak spre, če je dovolj snazna. Gobarji si pač pomagajo kot si vedo in znajo. In nabiranje gob je mnogim podeželskim ljudem edini vir bornih dohodkov. Gobarji pa tudi niso tako slabi ljudje, kot bi kdo sadol po tem, kako suše gobe. Niti na miseljim ne pride, da bodo s tem škodovali ljudem, če bodo nosili nekoliko umazane gobe. Sploh pa misljijo mnogi, da gredo gobe v kemične tovarne, kjer izdelujejo iz njih barve, saj jih ljudje ne morejo toliko pojesti ...

Jutri ob 11. dopoldne ZKD film
V KINU MATICI!

INGAGI

Zivljenje gorilcev v pragodzu! Gorila ugrabil žensko in jo zavlekla v svoje skrivališče!

Plavi sen

Med skromnimi križi

Jesenice, 31. oktobra.

Ze pred 10 dnevih so se začele pomikati po raznih potih na pokopališču skupine žen, deklet in otrok s torbami in kopljicami v rokah, da okrase grobove svojih dragih. Iz zabojev se netresi rodovitni prest, poruvali plevel, popravili gomile in posuti drobne stezice in belim in finim peskom. Na jeseniški inživi večnega mero so redki oni, ki so živeli v bogastvu in izobilju, redki oni, ki jih je usoda obdarila s slavo in sijajem pa jih je morda izmačila z omidi, ki so živeli v pomajkanju in trpljenju. Z redkimi izjemami so vsi nagrobeni spomeniki in nagrobeni križi skromni, kakor so bili skromni in ubogi oni, ki leže pod nimi, pa so nihče svojih dala v spomin svojih dragih, kar so zmogli.

Pred dobrimi 40 leti se je otvoril ta novi božji vrt. Od tega časa je zrastlo nad 4000 gomil, ki knjige telešni ostanki ljudi, došlih od vseh vetrov. Tam se v velikim križem ob mrtvjačnicu leže med mladim drevjem telešni ostanki ljudi, ki so častili boga na drug način, poleg onih, ki so sami obupali nad seboj ter niso bili deležni cerkvenega posrebra. Vsi pa, ki jih je usoda zanesla na ta božji vrt v vseh strani, so našli tu svoj mir, smart jih je zdravila vse brez razlike.

Pred dobrimi 40 leti se je otvoril ta novi božji vrt. Od tega časa je zrastlo nad 4000 gomil, ki knjige telešni ostanki ljudi, došlih od vseh vetrov. Tam se v velikim križem ob mrtvjačnicu leže med mladim drevjem telešni ostanki ljudi, ki so častili boga na drug način, poleg onih, ki so sami obupali nad seboj ter niso bili deležni cerkvenega posrebra. Vsi pa, ki jih je usoda zanesla na ta božji vrt v vseh strani, so našli tu svoj mir, smart jih je zdravila vse brez razlike.

Na praznični mrtvih skoraj ni groba, ki bi ne bi lepo okrašen in bi ne gorenka lučka na njem. Najdejo se skriti in dobro srca, ki skrbi za gomile pozabljenev in zapuščene v roko, pa izenačen in izvrnan sti si siromakom, ki ni imel na slave, ne zlata, ne moči. Pa ti tudi nič ne pomaga marmor na grobu in grobu, zameni se zrines v bronasto krsto in zavije v svilo, črvi prilezejo navzlic temu tudi do tvojih maziljenih zemeljnih ostankov in jih početi.

Na življenju si bil nasilnik, ošen, močen, objesten, mnogo revzev si imel pod seboj in morda si vsakemu nekaj odtrgal od ust, da si imel sam zvrhano polno skledo ali pa da je teklo še čez. In nič nisi pomislil, da bodo imeli drugi premata, ker imas tretje. Zdaj, ko si zlezel v zemljo in ko nisi več mogočen, bi rad pravčno delil z bližnjim dobro in zloto, pa je prepozna. Grizejo te čr

Požari in dimniki v Prlekiji

Prieki imajo lesene in pletene dimnike — Zakaj se lesene dimniške cevi ne vnamejo

Ljutomer, 29. oktobra.

Požari, ki so v Ljubljani vedno večja senzacija, so v Prlekiji skoraj vsakdenji. Zlasti letos so bili pogosti, kar nekateri prispevajo susi in pomanjkanju vode. Prlekji so pa hudomušni ter nekateri trde, da si ljudje pomagajo kot si veden in znajo. Kdo pa ve, kako je nastal požar, in če je orozniška potega dejstvo, navadno pogori hiša do tal, preden pride mož postave.

Značilna prleška hiša z lončenim dimnikom

Ko bi vedeli pri zavarovalnicah, da so Priekiji pri mnogih hišah leseni dimniki, že več je pa pletenih kot n. pr. canje, a z debeljšimi vitrami in takšen košč je še ometan z ilovico, bi se najbrž ne puhili za zavarovanec v Prlekiji. Dimnik pač ne vzbuja posebne pozornosti pri zavarovalnih agentih in kdo bi si mislil, da so na svetu tudi leseni dimniki! V neki obnjeni soli je dajk iz Priekije omenil to posebnost, pa se mu je učitelj pomislil in ga vprašal, če se mu blede. No, Priekom se pa to ne zdi nič izrednega, da imajo njihove hiše lesene dimnike in jim tudi ne pride na mišel, da so takšni dimniki neprimerni zaradi požara. Res je težko ugotoviti, koliko požarov gre na račun leseni dimnikov. Lahko le ugotovimo, da je še zdaj mnogo starinskih hiš s temi posebnimi dimniki, ki so bile po več st. let v nevarnosti, da pogore, če so leseni dimniki nevarni. Nizke so starinske prleške hiše in od ognjišča do dimnika nad streho ni dačem. Poznini kurijo v kmečkih pečeh, tako da je v njih skoraj takšna vročina kot v plavilih, toda še zdaj stoji po 300 let stare lesene hiše in na njih depe popolnoma črni leseni dimniki, da ne uganjajo, takoj iz česa so, če niso domačin.

O dimniku lahko rečemo, da je prvi glasnik civilizacije, pa tudi, če hočeš, kulturne. Divja pleme ne poznajo dimnikov, če si jih niso še osvojila od civilizirancev. Divjaška koliba ima samo odprtino za dim z strehi, če je pod njo ognjišče. Sicer pa dimnik je prenos hrano, ogenj rabi le predvsem, da si peče na njem meso. Čim si je človek zgradil hišo, ki ni več koliba, pri kateri se že kaže amšek za stavbarstvo, je začel graditi tudi dimnike, da je odvajjal dim smotreno iz bivališča.

Iz lesa je bilo nekdaj najležejo na tudi načine zgraditi hišo v Prlekiji, kjer ni kamna. Gradbeni material je les, ilovica in slama, torej to, kar ima človek pri rokah.

misi, da je požar neizogiben, če se vnamejo saje v lesenem dimniku, se tudi moti. Dugmano je, da so se vnele saje že večkrat: v leseni dimnikih, toda če je nastal požar, je začela nepre goret stolnata streha, vneta po ikrah, dimnik je pa začel goret pozneje, ko je bila vročina že izredno huda. Ljudje pa tudi zelo požaj, da se eaje ne vnamejo ter pogosto omatajo in omatajajo dimnike. Tu in tam lahko vidis tudi češče pletene dimnike, ki so še skoraj povsem razpadli, vendar se ne vnamejo. Zdaj seveda ne gre več takšnih, famoznih dimnikov v starinskih hiš, ker je eden manj, ker se podinajo same, kjer jih ne podpirajo ljudje. No, pogori jih tudi precej, a kot rečeno, ne zaradi dimnikov samih na sebi, nego zato, ker lesena, s slamo krita hiša kaže pogori kot zidana. Ester lahko ugotovi, da so te starinske hiše po svoje lepe in da se v njih očitajo estetični čut naših prednikov, preprostih ljudi, ki niso posečali umetnostnih soli in ne študirali umetnostne zgodovine.

V Prlekiji imajo seveda tudi zidane dimnike, posebnost so pa lončeni dimniki, to je dimniški nastavki, ki štrte nad streho. Te nastavke lončarji oblikujejo na različne načine — izdelujejo jih še zdaj — vedno se pa v njihovih izdelkih kaže čut za lepoto. Praktičen je takšen dimnik, ki ga graditelj kmalu postavi na spodnjo cev, ne da bi ga bilo zidati, pa tudi lažji je precej od zidanega. Lončeni dimniki pa niso primitivni kot se zde pleteni, temveč dokazujejo, da je bilo bončarstvo v Prlekiji že zdavnaj na visoki stopnji.

Značilni čebelnjaki; posamezne košnice so ogrenjene s slamnatimi plašči, ki se pritrjeni z obroči in obteženi z lomci.

Ta ali oni se bo seveda obregnal nad primitivnostjo prleških hiš ter se smejal leseni in pletenim dimnikom in ne bo mu šlo tudi v glavo, da so te čudne luške ponkrte s starimi lonci, čebelnjaki. Res, primitivni so ti čebelnjaki, priznati je pa treba, da v njih pogine manj čebel kot v modernih čebelnjakih, ki jih je tudi v Prlekiji dovolj, ker je v njih toplo, da čebele dobro prestanejo zimo. To so s slamnatimi plašči odeti čebelni koši. Ko še čebelnjaki niso ponatali panjev, škatel, so imeli čebele v dresnih panjh in kradli so med čebelam iz vložki dresov. Ime panj je ostalo Pletli pa tudi čebelam kože ali košnice, in sicer na isti način kot slamnjace (peharji), a imajo zvončasto obliko. Ne zagovarjam primativnosti, toda zakaj naj bi tako prezirali samoniklost svojega rodu, to, kar je rastlo iz nos in kar nas tudi poleg drugih značilnosti upravičuje, da se sklicujemo na svojo narodnost?!

3 zvezde

* * *

FILMSKEGA NEBA

Lilian Harvey Willy Fritsch Willy Forst

SPOJENE S SLADKO GLASBO
SLOVITEGA KOMPONISTA
UFINIH OPERET

R. W. HEYMANN
V NAJNOVEJSO NEPOZABNO
OPERETO LJUBEZNI
IN HUMORJA,

P
PLAVI SEN

PRIDE! PRIDE! PRIDE!

Kot ni brez dela produkta, tako ni brez žrtev močnih pobud.

Starinska prleška hiša z lesenim dimnikom iz okolice Sv. Andreja

Hiša je lesena, krita s slamo in ometena z ilovico, zato tudi dimnik ne more biti iz drugačnega materiala. Opeko so sicer poznali v Prlekiji tudi že v starih časih, toda ali si nai graditelj deli opeko samo zaradi dimnika, ko je pa tudi lesen dober?

Lesene dimniške cevi pa niso narejene iz kakšnega čudovitega nezgorljivega lesa, o kakršnem sanjajo graditelji že tako dolgo. Tudi bukovina in hrastovina sta nezgorljiva, zlasti ni nevarnosti, če je les ometan z ilovico. Pletene stene prav tako ne morejo zgoreti, ker so ometane z ilovico, ki je najboljša malta za leseno steno, ako ji je priemšana slama ali pleva. Ko pa začne ta malta odpadati in zubi, liječi gol les, je les že tako prepariran, da se ne vname. Počasi namreč zoglimi in se prepoji s katanom in drugimi stenskimi produkti, ki nastajajo pri izgorenju lesa, da se ne vname tako hitro kot bi marsikdo misil. Zdi se, da je ta les še deljel bolj odporen proti ognju. Sicer si pa strokovnjaki naj razlagajo to nevetnost kakorkoli, dejstvo je, da zaradi lesenih dimnikov v Prlekiji ni več požarov kot bi jih bilo sicer. Kdor

Pred praznikom vseh mrtvih

Romanje na pokopališču se je že začelo — Za promet je poskrbljeno

vzorno

Ljubljana, 31. oktobra.
Kot da danes ljudje misljijo le na mrtve, je bilo na življačem trgu nakupljeno grozno cvetje in zelenja. Res dobi naš trg vesko leto pred praznikom mrtvih posebno lice, ko ga jesensko cvetje preplavlja s tušnimi barvami, vendar se nebiči ni še nikdar do razumevanja trgovina s cvetjem kot letos. Prodajalki je bilo od dne do dne več, danes so pa povsem zasedle trgu. Sam cvetljivi trg je že ves teden pretezen, zlasti kmečki, na vrtnarje je mnogo premalo prostora, ostali tržni prostori pa mora biti vesel nekoliko prost za živilo. Zato so danes prodajale kmečke prodajalke vence iz izmazeljena tudi na terasi ob trgovinu, cvetje pa celo na Poljanškem nasiplju ob jubilejnem mostu. Večovje je bilo samo cvetje, venci, zelenje, dovažali so ga pa še vedno, ko je bil trg že popolnoma zaseden. Kupoi so težko izbirali, ker je bila vse prevelika izbirčna izbira. Skoraj največ so se prodala kmečke prodajalke, ki so se prodajale vence iz emerčja, jelenovega jezika itd., ter sploh zelenje. 10 Din za velik smrekov venec da mazakdo raje kot za šopek cvetja in pri kmetičnih latkih zbarantaš kot pri vrtnarjih.

Cvetje bodo prodajali še jutri dopoldne na trgu. Tedaj bodo cene nedvomno nekoliko padle, a čimer ljudje najbrž računa, ker je bila danes v parimetru s celimi gremadami cvetja in zelenja tako malo kupljeno. Prodajalci so danes sicer tudi že znatno popuščali pri cenah, a le v pozni tržni urah, vendar se cene v splošnem niso spremnile. Najcenejše so bile kmetijante v šopek, po 2 do 5 Din, v lončkih pa so jih ponujali še vedno od 6 do 15 Din. Lepi umetni venci so bili od 20 do 50 Din. Sploh so pa bile cene najbržnejše, kot je bila tudi izredno bogata izbira. Skoraj največ so se prodala kmečke prodajalke, ki so se prodajale vence iz emerčja, jelenovega jezika itd., ter sploh zelenje. 10 Din za velik smrekov venec da mazakdo raje kot za šopek cvetja in pri kmetičnih latkih zbarantaš kot pri vrtnarjih.

Klub večnu so pa številni prodajalci vseeno nekaj zaslužili, kajti na pokopališču je mnogo cvetja, tu in tam so grobice kar zasute z njim in vencu. Denar torek ostane med živimi, ki ga ljudje izdajo za mrtve. In to je glavno.

Včeraj je bilo pokopališče pri Sv. Križu še polno obiskovalcev, poleg pa tudi otrok, postopačev in rewežev, ki so ponujali svoje usluge z lopatami in motikami. Večina grobov je že okrašenih, poveč se beli nov pesek in zelenje nove ruše, poveč cvetoči krizanteme. Mnogi, ki so prihajale in odhajale, so posebno hvale red na cestah. Vsji avtobusi so vozili le v eni smere in le po eni strani ceste, da ni bilo v gnezčenobene zmede in nevarnosti, stražniki na konjih pa so nadzorovali ves promet, ki je v resnici vzorno urejen. Tudi vse ceste je mestna občina ostražila blata in jih očistila, da jutri ne bo treba gaziči po blatu in skakati čez luže, obiskovalci pokopališča bodo pa varni tudi pred blatom izpod avtomobilov.

Zamorca smo dobili

Ljubljana, 31. oktobra.

Ljubljancani, vstevi seveda tudi Ljubljancanki, so veliki prijetljivi vsega eksotičnega, se pravi, precej romantični so še, toda kaj hočemo, ko pa še zdaj postajamo velemestni. No, sicer pa nas tudi ne ogreje vsaka ponižna senzacija ter govorimo le o pomembnejših. Zdaj pa, ko torej postajamo velemestni, postaja Ljubljana tem primume internacionala. Doslej so bili mestni prebivalci sicer tudi nekoliko internacionali, ker so govorili v nečetih jezikih, samo pomislite, kako se moramo včasih zgražati zaradi tega. Vendar pa večina mestanov govorje le v devetdesetih slovenskih jezikih, saj je Ljubljana metropola mlega slovenskega rodu!

Pa naj še kdo reče, da ni senzacija za naše mesto, da smo dobili za somičana pristnega zamorca, črnega kot škorenj! Zamorce vidimo pri nas le v kinu in cirku, da bi se pa naselili za stalno v Ljubljani, bi nihče no hotel verjeti, čeprav marsikdo tako ljubi naše mesto, da ga noče zapustiti, ker je videl. Čitatelji se že nedvomno spominjajo velike senzacije, ki je bila v Zagrebu, ko je tam govorila cirkus Gleichen. Cirkuška uslužbenca sta se poročila, in sicer je vzel pristni zamorec pristno Mariborčančko. Ta zamorec se je pa zdaj naselil v Ljubljani. Putil je cirkus in njegovo slavo, saj je Ljubljana tako lepa in g. Jean Lucas, tako se namreč zamorec piše, ki je francoski državljan, rojen 1. 1904 v Duali (Kamerun), pravi, da mu je Ljubljana že posebno ljuba, ker je njegova žena Slovenka.

Hudo je res, da je g. Lucas že poročen, bo vzdihnila ta ali ona Ljubljancanka, vendar pa bo v orientalnem salonu na Gospodskem trgu, kjer bo zamorec prodajal krasne perzijske in druge proge, nedvomno vedno živahn, kar pa tudi zasuži podjetje samo na sebi, ki ima v zalogi res krasne izdelke. Z zamorcem se pa bodo ljudje tudi lahko pogovorili, saj govorijo 8 evropskih jezikov.

Narodno sledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Ponedeljek, 31. oktobra: Zaprt.

Torek, 1. novembra: Zločin in kazen. Izven. Znizane cene.

Sreda, 2. novembra: Lopez. Red Sreda.

Cetrtek, 3. novembra: Gospa Inger. Red A.

Petak, 4. novembra: Zaprt (generalka).

Sobota, 5. novembra: Veseli vinograd. —

Premiera. Izven.

Na praznik vseh svetnikov se igra v naši drami Krasnopoštiga dramatizacija Dostoevškega romana Zločin in kazen. Resna, globoko občutena vsebina teatra je zelo primerna na večer praznika. — Predstava se vrsti izven abonma in večno zmanj zmanj drama.

Narodno sledališče

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Ponedeljek, 31. oktobra: Zaprt.

Torek, 1. novembra: Rigoletto. Izven. —

Znizane cene.

Sreda, 2. novembra: Zaprt (generalka).

vembra do 1. maja. Amortizacijski rok za zgradbe naj se podaljša na 30 let in s tem reši propada tiste lastnike hiš, ki so z malim kapitalom ali velikim kreditom zgradili hiše ter se pri tem obvezali odpeljati kredit v 10 do 15 letih. Resolucija zahteva tudi zaščito viagateljev pri bankah in posojilnicah.

JAN KIEPURA

v filmu bajne krasote, očarljivega petja, humorja in ljubezni

PESEM NOČI

Magda Schneider,
Fritz Schultz,
Ida Wüst
Otto Wallburg,

Film, ki bo očaral vse dosedanje
gledalce!

Predstave danes ob 4., ½ 8 in ¼ 10
— jutri na praznik ob 3., 5., ¼ 8
in ¼ 10 zvečer.

Radi stalno razprodanih predstav
je nabava vstopnic v predprodaji
nujno potrebna!

Elitni kino Matica

Telefon 2124

Z Jesenic

Prebivalstvu Jesenice in okolice. »Slovenski Narod« objavlja v zadnjem času vse vesti iz kulturnega, gospodarskega, narodnega in sportnega gibanja iz vsega našega industrijskega središča. Tudi v bodoči bo objavljali vse vesti, predvsem pa po posvetu načrtno delavskim vprašanjem, od katerih je v glavnem odvisen splošni predek našega kraja. »Slovenski Narod« je najcenejši slovenski dnevnik. Vsa številka stanje 1 Din, naročnina za vse mesec pa 12 Din, ali posamezna številka borih 50 par. Pokadite dnevno eno cigareto manj, pa boste imeli skozi vse dolge jesenske in zimske večere v rokah dober list, ki ga vam vsak večer dostavijo kolpolterji na dom, ali ga dvignete sami v podružnici »Jutranj« pri Mesarju. Če stanujete v okolici Jesenice, spočnite to upravištu »Slovenskega Naroda« v Ljubljani, da vam list dostavijo po pošti in kamor lahko nakazujete po pošti denar za naročnino. V zadnjem času smo poslali mnogim Jesenicanom v Javorinjanom list na ogled. Mnogi

Grandiozni historijski voletfilm po istoimenskem romanu

H. SIEKIEWICZA

Predstave danes ob 4., 7.
in 10. jutri na praznik
ob 3., 5., 8. in 10. zv.

ZVOČNI KINO
IDEAL.

Quo vadis?

NOVA ZVOČNA APARATURA

Dnevne vesti

Den stedenja. Danes je po vsem svetu dan stedenja. Predsednik Zveze hramilnic kraljevine Jugoslavije Rudolf Erber je izjavil, da smatra zvezo po svoji ustanovitvi za svojo dolžnost, posvetiti v prvi vrsti vso pozornost propagandi stedenja po vsej državi, kakor delajo že več let vse zvezne komunalne hramilnice v drugih državah. Zato je zvezna ukrepla vse potrebno, da se tudi pri nas proslavi ta dan kot dan stedenja. Namen tega dan je istočasno, sporazumno in solidarno v vseh državah naglasiti pomen in svrhu stedenja tako v življenju poedinca, kakor v življenju narodov in vsega človeštva, obenem pa opozoriti javnost na dan, ko je bil ustanovljen sporazumno in predstavniki hramilnic iz mnogih držav mednarodni zavod za stedenje kot skupina ustanova za povzdigo stedenja po vsem svetu. Zvezna hramilnica kraljevine Jugoslavije ne išče v proslavi današnjega dne svojih posebnih interesov. Njena želja je samo opozoriti na veliki gospodarski, socialni in kulturni pomen stedenja.

Novi potiskati tarife na železnicah.

Prometni minister ing. Lazi Radivojević se je ustavil na poti iz Beograda v Sarajevo in je dal novinarjem pojasnila o nekaterih perečih prometnih vprašanjih. Na vprašanje, ali namerava vlada glede na občutno nazadovanje potniškega prometa izdati prevozno tarifu na velike razdalje, je minister odgovoril: Lahko vam povem, da se vprašanje potniške tarife zdaj proučuje. Pripravljajo se še nekatere izpremembe in olajšave, ki smo jih v praksi že imeli, rezlogi so pa gospodarski ter često tudi kulturni in nacionalni. Treba je nagniti, da smo gledali voznine potniških viakov, kar se tiče III. razreda, najcenejša država v Evropi. Samo periodičnih in drugih voznih listkov z dolčenim rajonom po pavašni ceni nimamo. Na vprašanje, ali dela ministrstvo na povzdigo tujškega prometa potom uvede čim večjega števila izletniških viakov z minimalnimi voznimi cenami, je minister odgovoril: »Vprašanje teh viakov se bo uredilo v najkrajšem času in definitivno z nabavo motornih vozov, odnosno avtobusov na tračnicah, kar bo bolj pritegnilo potniški promet na železnice.« Na vprašanje, ali bodo avtobusi konkurenčni železnicam, je minister odgovoril: »Z uvedbo novih motornih vozov, odnosno avtobusov na tračnicah bo onemogočena konkurenca avtobusov, ki močno konkurirajo železnicam na cestah, vodečih ob železnici sami.«

Promocija. Na medicinski fakulteti zagrebske univerze sta danes promovirala za doktorja vsega zdravilstva gg. Miroslav Hribar in Marijan Svetlic, oba iz Ljubljane. Mladima doktorjem je izkreno cestitamo!

Iz državne službe. Za banskega svetnika banske uprave moravske banovine je imenovan upokojeni sreski načelnik v Smarju pri Jelsah dr. Herbert Karton; v višjo skupino so pomaknjeni uradnik kaznične v Mariboru dr. Franjo Janković, učitelj kaznične v Mariboru Miško Cizelj in duhovnik kaznične v Mariboru Pavel Zavadil.

Preprečen zahajenja v krčmeh. Okrajno sodišče v Gornjem gradu je prepovedalo najemniku v Karnici Ivanu Kakerju zahajenja v krčme za eno leto.

Cišenje deteljnega semena. Banska uprava dravsko banovine poroča, da je pričela 15. t. m. delovati banovinska postaja za cišenje deteljnega semena v Ljubljani. Postaja, ki obratuje v zrebcari na Selu pri Ljubljani, sprejema od interesentov, kmetovalcev in trgovcev deteljino semen, ki vsebuje predencino (cuscuma), v čišenje proti pristojbini 1 dinarja za vsako kilo cišenega semena. Uprava postaja je v Ljubljani, Gospoška ulica št. 15, tel. 2047 in 3426. Upravljanje postaje urejata pravilnik za ustanovitev in za vzdrževanje postaje in poslovnik postaje, ki ju bo kr. banska uprava objavila v Službenem listu.

Dobave. Splošni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5. novembra ponudbe glede dobave 6000 kilogramov pečatnega voska, 60 kg ilustracijske barve, 20 kg valjene mase, 20 kilogramov steklske barve za numeratore, 200 kg bencina, 2400 komadov sveč in 500.000 komadov transparentnih trakov. Strojni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 7. novembra ponudbe glede dobave 200 kg bakra. Pogoj je na pogled pri omenjenih oddelkih. — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 7. novembra ponudbe glede dobave 1 ventila »Odine, 4 komadov krogličnih ledic, 70 kg bele kovine, 5 komadov smirkovih plošč, 30 komadov listov za ločensko žago in 100 komadov kovinskih žagic; do 14. novembra pa glede dobave 10 komadov karborundum plošč, 100 kg pocinkane zice, 40 komadov visečih ključavnic, 100 komadov kajtjevih patron za reševalni aparat Draeger, 50 komadov vrtalnih konic za električne vrtalne stroje in glede obdelave osi za drobilec. Oglaši so na pogled pri Zbornici TOL.

Dunajsko pranje, stekloškranje, Šmarje, Kočevska ulica 8.

Včerajšnji izletniški vlak na Dolenjsko je bil prav slab zaseden, iz Ljubljane se je odpeljalo na Dolenjsko komaj 85 izletnikov. Zadnja nedelja je bila pač v mesecu in tudi trgatve na Dolenjskem je že končana. Poleg tega je bilo tako nesigurno vreme, da si nihče ni upal na daljše izlete. Izletniški vlak na Dolenjsko bo vozil samo še jutri, potem bo pa najbrž ukinjen.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo vreme. Včeraj je bilo skoraj po vseh krajin naše države deževno. Najvišja temperatura je znašala v Skopiju, 27, v Splitu 20, v Beogradu 14, v Mariboru 11, v Ljubljani 10 stopinj. Dan je kazal barometr v Ljubljani 752,4, temperatura je znašala 7 stopinj.

V smrt zaradi nesrečne ljubezni. V Zagrebu si je končala včeraj življenje 22-letna služkinja Anka Tramšak. Napila se je octove kisline in je v strahovitih mukah umrla. V smrt jo je pognaла nesrečna ljubezen. — Včeraj si je hotela v Zagrebu končati življenje delavka Barica Ivančović, ki se je tudi napisala octove kislina, pa so jo še pravočasno prepeljali v bolnički iz jazrili Želodec.

V Savo je skočila. V soboto opoldne je skočila v Zagrebu z železniškega mostu v Savo 20-letna služkinja Rozalija Penezić. Ker v njeni ročni torbici niso našli nobenega pisma, ni znano, kaj jo je pogna в smrt.

Sestjetna deklica utonila. V vasi Demerju blizu Zagreba je utonila včeraj v mlaki 6-letna Mirka Šantek. Otroci so se igrali v mlaki in dekletice je padlo v vodo. V vodo je padla tudi neka starejša deklica, ki se je pa rešila.

Priprava se vsem pševškim društvom. Venec krasnih koroških moških zborov, dosedaj še nikjer objavljenih, torek čisto novih. Naročila naj se naslovijo na samozaložnika Lovra Horvata, nadučitelja v Kamniku. Cena 15 Din. 571/n

Bluze, damske perilo, torbice, rokavice in nogavice ima v krasni izbiři tvrdka MILOŠ KARNICNIK, Stari trg 8.

**EDINA TRGOVINA ČEVLJEV
V SELENBURGOVI ULICI
»TEMPO«, oddelek za potovno
LJUBLJANA, Selenburgova ul. 4, dorišće**

Pri astni in bolezni srca, prsi in pljuč, škrofulozni in rahičisu, povečanju ščitne žlez, in postanku golše, je uravnavna delovanja črevješa z uporabo naravnega »Franz Josefovec« grenačice velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opazili pri jetičnih, da v začetku bolezni, ponejajoče se zapeke ponehavajo s pomočjo »Franz Josefovec« vode, ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak dan bolnik bo. »Franz Josefovec« grenačica se dobi v vseh lekarinah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

— Se vedo so majhne komedije s seletivo branjevkom od škofovškega zidu pod mestno tržno lopo. V soboto so se namreč branjevke nekoliko zravzale pod tržno lopo — prav za prav za prazen nič, a z muhe je nastal slon, da je ena prizadetih prosila stražnika za intervencijo. Toda kaj more opraviti stražnik pri vročekravnih branjevkah! Prva intervencija je bila brezuspešna, drugič se pa stražnik ni hotel več mešati v čudne branjevske spore. Nekateri trde, da vse te komedije izhajajo iz nenačudne nesreče, ki je zadela branjevko pozimi: s strehe škofovške palate je držnik sneg na stolnico nesrečne branjevke in jo porušil. Branjevka je tožila za odškodnino. Tožena stranka je reagirala tako, da je poskrbela, da branjevske stojnice ne bodo več v nevarnosti, no pa jih morajo podreti. Ostale branjevke, ki se morajo seliti, se zelo ježe na povzročiteljico vsega tega gorja, na branjevko, ki je zahtevala odškodnino. Pa je nastal straten razvod med branjevkami, vsaka malenkost povzroči prepir in neneči. Salomon bi ne mogel razsoriti v takšnih sporih.

— Pevcem ljubljanskih zborov! Na praznik Vseh svetih depoldine ob 11. skupnem vaja v prostorij Ljubljanskega Zvona v Mestnem domu (vhod iz leve strani nasproti finančne direkcije). Arhivarji naj prineso seboj note: J. Ferjančič »O, Gospode, Z. Prelovec »Zadnje stvo«, F. S. Višnar »V slovo junakom, O. Dev »Vigre« in Z. Prelovec »Oj Dobrodobe. Po-poldne ob 3. pojemo na pokopališču pri Sv. Krizi. Uprava Hubadove župe JPS.

— Vabilo k prireditvi na pokopališču in žalni misi. Zvezna bojevnika ima kar-kor vsako leto tudi 1. novembra pri vojaških grobovih na ljubljanskem pokopališču žalno svetlost. Vabilo se bo petje žalostnik, govor in molitve. Naslednji dan 2. novembra ob 9. uri zjutraj pa žmata Udrževanje vojnih invalidov in Zvezna bojevnikov skupno žalno mašo za padle in umrle v franciškanski cerkvi. Pozivamo vse in vloževe invalidov, da se obet preidele v čim večji številu. Številni, prosimo pa tudi vse ostalo občinstvo, naj se blagovoli udeleži. Oblastni odbor Udrževanja vojnih invalidov v Ljubljani.

— Spominska zahoda zvezne vojske na vojaškem pokopališču pri Sv. Krizi se bo vrnila letos na den Vseh svetnikov po naslednjem sporedi: 1. Zdravljani po-

zbori zapojo žalostnik. 2. Libera. 3. Góvor hrvešega vojnega kursta Fr. Bonaca. 4. Pevec »Oj Dobrodobe. Čenj. občinstvo prosimo, da ne bodi po grobovih in da se pokord reditev. V sredo, dne 2. novembra ob 9. uri se bo v franciškanski cerkvi bračna miza zadužnica za vse v svetovni vojni padle in umrle borce. Osrednji odbor Zvezne bojevnikov.

— Stanje brezposelnosti. Pretedi te dan je bilo pri Borzi delu v Ljubljani registriranih 2696 brezposelnih in sicer 1692 moških in 1003 žensko. Število brezposelnih je torej zopet nekoliko narastlo. Načrtev je nezaposlenih trgovskih pomočnikov, potem pisarniških uradnikov, občina je pa zlasti gospodarska križa v kovinski industriji, karšti Število brezposelnih klučavnarjev, hvarjev, strugarjev in drugih je vedno večje. Večino je tudi nezaposlenih pekrov v krajočev, ki kljub sezoni nimajo dela. Poleg zabeleženih brezposelnih je v mestu tudi okrog 1800 nekvalificiranih delavcev brez dela in zastužka.

— Drugi obrok zemljarine. Po določku k čl. 148 pravilnika za izvrševanje zakona o neposrednih davkih dospe zemljarine v plačilo in se mora plačati v dveh enakih letnih obrokih dne 15. avgusta in dne 1. novembra vsakega leta. Dne 1. novembra dospeva tretji rok za plačilo drugega obroka zemljarine. Vsi zemljarinji zavezani davkoplačevalci se zaradi razpisa na ministrica financ z dne 28. okt. 1932 št. 8412/MI pozovajo, da do tega roka izpolnijo svojo davčno dolžnost in plačajo drugi del zemljarine, v katerem skučajo ne bodo imeli nobenih stroškov.

TEČAJI

za reklamo,
aranžiranje,
postrežbo v trgovini,
začetek

14. novembra 1932.

Pojasnila daje
Trgovski učni zavod,
LJUBLJANA, Prašakovska ul. 8/1

— Na zadnjem sejmu v Ljubljani ob 5. do 7. novembra v pav. »J. na velesejmu se bo prodajalo samo trpežno, pozno jesensko in zimsko namizno sadje in ameriških zaboljih po približno 20 kg. Vse sadje bo najskrbnejše odbrano in pregledano in le plodovi brez napake se vlagajo v zaboje. Za vse tiste, ki nimajo posebne shrambe, je nakup v zaboje vloženih jabolk zelo ugoden in praktičen, ker nakupljeno robo shramajo lahko v kranjskih kmetijah prostoru, kjer ne zmrzne oziroma ne znaša toplina nad 8° C. Tako shranjevanje zimskih jabolk, skrbno vloženih v zaboje in kolikor mogoče dobro zavarovanih pred zunanjim zrakom, se izvrečno obnese. Na ta način lahko shrameni razmeroma velike količine jabolka na majhnem prostoru. Pri takem prezimovanju jabolk imamo razmeroma prav malo izgube, ker le redkokatero jabolko segnije, sploh pa ostane vsa roba čvrsta in sočna tja do pomlad. Kdo se torej hoče založiti za zimo in skrbno izbranimi in lepo vloženimi jabolki najboljših sort, naj ne zamudi te prilike.

— Iz Ljubljanskega Sokola je zadela zopet težka izguba: neizberna usoda mu je iz njegovih vrst izbrala dolgoletnega, zvestega ustanovnega člena brata dr. Konrada Voduška. Bratje in sestre! Ko vam javljamo to žalostno vest, vas obenem pozivamo, da se pridružite društvenemu odpolednu, ki bo blagopokornika spremilo na njegovi zadnji poti. Žalostni spredvodi se bo vršil v ponedeljek ob pol 16. uri iz hiše Gradišče 8, kjer se zbremejo. Obleka civilna in znak. Blagopokorniku česten spomin.

— Prvo letotočje predavanje Prirodovolne sekcije Muzejskega društva za Slovenijo se vrši danes ob 18. uri v predavalnični mineraloski instituti na univerzijski kralja Aleksandra. Predaval bo g. dr. B. Skerlji o uplivu podnebjja na spolno dozorevanje ženske. Opazovanje veljajo za enkratno za Evropo in bodo podprtia z novim gradivom iz Norveške, ki ima posebno ugodno geografsko lego za tovrstna raziskovanja.

— Nova filmska opereta! Nismo se pozabili lepih Ufinskih operet »Valček ljubni«, »3 + 1 = 2«, »Konigs pleš«, že se nam napoveduje nova opereta, ki bo po mnenju kritikov in časopisnih poročil zelo prejšnja. V novi Ufinski opereti, ki se imenuje po plavolasi naši znanički Lillian Harvey, nastopejo v glavnih vlogah kar trije najboljši in najboljši naši znanci, in sicer Lillian Harvey, Willy Fritsch in Willi Forst. Za srečo, zabevo in dobre dobiti pa skrbi znani humorist Paul Hörbiger. Muško za to opereto je komponiral znani operetni skladatelj R. Werner Heymann, ki je v svoje novo delo vložil nekaj poslednjih Slagerjev. »Plavi sen« je sijejna, s humorjem prepletena borba dveh madžaristov. Cisticev oken, za eno in isto oboževanko. Kdo jo dobi, boš videli v filmu. »Plavi sen« je predstavljen film v Ameriških odbajajočih Lillian Harvey in je zato še tem bolj zanimiv, ker je v tem svojem delu pokazala dražestna umetnica vse svoje talente in sposobnosti. Premiera filma bo v Ečternem kinu Matici v četrtek.

— Jutri na praznik ob 11. dop. velenjskega filmske matice ZKD v Ečternem kinu Matici. V filmu »Ingaric«, ki ga bo predvajala ZKD jutri ob 11. dop. ter se dva dni ob 14.15. bomo videli velenjske štirijede v pragošču. »Ingaric« se imenuje gorila, strah in trepet pragošča.

Najnapetnejši prizor, ko gorila, močan, orjaški samec, ugrabi žensko; ženska je izkala rebra, ki jih rabijo zavorci za zavrnjanje svojih sušnih kosti. Le s težavo se je lovčem posrečilo rešiti ubogo zavrnko iz nevernega objema.

— Umetnostno-zgodovinsko društvo v Ljubljani priredi v sredo 2. novembra popoldne ob treh ogled postopja mestnega magistrata in starejših hiš v okolici. Vodil bo spomenični konzervator g. dr. Fr. Štele. Povabljeni

2. Decembrus:

90

Prokletstvo ljubezni

Roman.

Robert se je pa izprehal ves razberen po buvarju. Oditi ni hotel, bojč se, da bi zaradi svoje nestripcnosti ne zamudil ugodne prilike.

Cas je hitel, a moža s pismi ni bilo od nikoder.

Spoznal se je, kako željno ga pričakuje Carmen, in končno je sklenil oditi, kajti bilo je izključeno, da bi pričakal moža s pismi.

Bilo je jasno, da sta ga lopova, ki sta imela pisma v rokah, pošteno potegnila za nos. Na drugi strani pa ni bilo dvoma, da ta pisma za lopovo niso imela nobenega pomena, ker nista mogla vedeti, kaj se skriva za nimi.

Zakaj se torej nista vrnila, zakaj mu omi, ki se je z njim domenil, ni prinesel pisem?

Pa vendar nista zavohala tajne teh pisem in sklenila izstisniti iz njega še večjo odkupurnino? Ali pa sta sta bila nenačoma aretirana v hipu, ko sta se vrnila domov takoj, da mu nista mogla prinesi pisan in dovršiti svojega izsiljevalnega dela. Zločinov sta imela gotovo na vesti še mnogo takoj, da bi ne bilo čuda, če bi ju vtaknili pod ključ.

A kam so izginila v tem primeru dragocena pisma? Morda sta pa hotela iz strahu pred policijo opraviti ta posel brez vsake nevarnosti? Roberta so te domnevne tako zbegale, da ni vedel, kaj početi.

Vrnili se je domov. Carmen ga je čakala vsa bleda od strahu sama v saločku, kjer je plakala pred Helenino sliko.

Robert ji je povedal, da ni ničesar opravil, in zakonca sta prebedela noč v solzah. Tako se ni dalo več živeti.

Vest ju je pekla tako, da nista imela nikjer obstanek. Helena je morda mrtva, ubita, umorjena.

Ali pa se živi... To bi bilo še hujše... Obsojena po njuni krivdi na zapuščenost, v sramoto.

Mati, ločena od svojega otroka, žena, ki jo je mož zapobil od hiše, mož, ki ga je vroče ljubila.

Vsaka solza uboge mučenice je bila hrda kazen, ki jo je pravčna usoda namenila njima, pravima in edinima krivcem.

In tudi vse trpljenje zavrenega

otroka je zahtevalo kruto kazen. Treba je bilo na vsak način najti mater.

Najti je bilo pa treba tudi otroka. Toda v prvi vrsti in najprej je bilo treba dobiti usodna pisma, ki so bila najboljši dokaz, da je bila nesrečna žena po nedolžnem obsojena; edino ta pisma bi lahko razveljavila kruto obsoido in privredila Heleno znagnavno in oprano sramote nazaj k rodilinskega ognjišču.

Potem bo Ramon prepričan, da je nedolžna, in vsi trije bodo iskali nesrečno mater in njenega otroka, da ju rešijo neznanega življenja.

Robertu in Carmen je bilo treba štetiti v dobro, da nista oldevala. Sklenila sta zapreti svoj dom in umakniti se iz družbe, čim bo storjen prikrok na poti k cilju, ki sta mu posvetila svoje življenje.

Če bo treba, izstopi Robert iz vojaške službe in uniči tako svojo boičnost, same da bo imel proste rote.

In ta sklep ni bil posledica neobratanega, nepremagiljivega notranjega nagnjenja. Tu je bila omadeževana častnikova čast.

Sele v tem trenutku je Carmen spoznala strašne posledice svojega zakonolomstva... tistega zakonolomstva, ki ji je njegov sramoto doslej zakrivala vroča ljubezen, ne da bi jo mogla izbrisati zakonska zveza z Robertom.

Sicer pa — kateri grešnik more uganiti, kakšne bodo posledice njegovega greha?

Poleg tega niti Robert, niti Carmen nista več mogla prenašati groznih muk srečnega in zadovoljnega življenja, nista mogla živeti v medsebojni ljubezni in uživati sladkosti življenja, ko pa njun brat ves obupan nikjer ni mogel najti miru, a Helena in njen otrok sta propadala osamljenina in zapuščenina.

Dan za danem, vsak hip sta videla v duhu izmučene obraze teh mučenikov. Vsaka, še tako brezpomembna beseda, vsaka časopisna vest, namičanje na prav kar odkriti zločin, aretacija zločinca, iz Seine potegnjeno truplo žene ali otroka, ki v njem niso mogli spoznati utopljenca — vse to je vplivalo na oba takoj, da ju je oblivjal od groze hladen pot.

Videla sta Helenu vso obupano, izmučeno in izčrpano, kako sega po samomorilnem orožju, da bi končno našla toli začlenjeni mir. Misli sta na nedolžnega otroka, ki je moral živeti po njuni krivdi med zločinci.

A ponori sta v težkih sanjah često videla svoje žrtve. Helena se je otožno smehljala in šepetal Carmen:

— Ah, sestrica... rešila sem te

sramote... ti si mi pa tako nehvaležno poplačala mojo udanost.

Ubogi otročiček je pa vpraševal v svoji otroški prostodušnosti:

— Tet, zakaj si pa storila to, da nimam zdaj niti papana, niti mamice, in da sem postal nôvrednež, ki so ga morali zapreti v ječo... Saj ti nisem storil nôc hudega.

Tudi Robert je imel strahotne sanje.

In često je pomisil, da bi rad s svojo smrtnjo odcepil dokaz svojega pregrešnega ljubavnega razmerja s Carmen, da bi rad s kroglo v srce potrdil svojo krivdo in Helenino nedolžnost, samo da bi Ramon ne dvomil več o resničnosti njegovih besed. Toda kaj pomaga vsa dobra volja, če se pa zlo ne da popraviti niti s smrtnjo?

In vendar... kako rad bi bil povravljal zlo. Toda kako? Saj sploh ni vedel, kje sta Helena in zavrnjena otrok.

Ne, ne. Krivca morata poskrbeti, da se krivica čim prej popravi. Umreli sploh nima pravice.

Njuna dolžnost je združiti zoper moža z ženo in sinom z očetom v krepkem objemu odpuščanja in pozabe.

Dejali smo že, da sta bila zelo zavoljena, ko se je Ramon odločil preživeti s siroto nekaj časa v Penhoetu; Ramonova odsotnost je bila voda na mlin njunih načrtov.

Lahko sta se z vso vnemo lotila svojega iskanja, ne da bi Ramon kaj opazil.

In tako sta začela tudi Robert in Carmen mrzljivo iskati izgubljenega otroka, obhodila sta vse bolnice in ječe, iskala sta sledovejo kolo po pokopališčih; kakor pred njima Helena in Ramon sta napenjala vse sile, da bi našla nesrečnega otroka, toda tudi njuno prizadevanje je bilo zmanj.

Polkovnik d'Alboise je imel dobre zvezne in pri mu bilo težko izposlovati na policiji, da so mu dali na razpolago nekaj najprestnješih moči.

Od tistega večera, ko je Ramon odpotoval, so policijski agenti neprestano oblegali glacierki okraj. Polovili in aretilari so mnogo sumljivih potepuhov, med njimi seveda tudi nekaj zločincev.

Toda Panouille, Slimak in Zefyrina, ta prava tolovaška aristokracija, stanovala v lastni hiši, se niso bali, da bi jih policija vtaknila pod ključ.

D'Alboise je preiskal s pomočjo policije vse sunčke hotele ter nemarjenega okraja in neštetokrat se je njegovo srce krčilo ob pogledu na neponapisno bedo in kričeče krvice, ki so se godile tem ubogim nomadom civilizacije.

Zagovornikom tujih nageljčkov

Odgovor na članek »Cvetje, ki skriva trgovsko reklamo«

Ljubljana, 31. oktobra.

Prav neprilichen čas so si izbrali tisti, ki v pokrajinski zadruži vrtnarjev oblače, za odgovor na »Cvetje, ki skriva kačo«. Najbrž so imeli gospodje preveč oprekva z odgovorom, da so pozabili na praznike mrtvih, ko prodajo največ cvetlic v vsem letu po najboljših cenah. Brez dvoma so prevneti zagovorniki tujega cvetja v hudi zadrgi za pamet in utemeljen odgovor, ker njim v prid ne govorit nič drugega razen pohvala tistih dajatev, ki so o njih sami trdili, da jih prete umičti. Sami sedaj zagovarjajo carine in trošarine na uvoženo cvetlico pravkar mi, zato naj jih pa država in občina kar brez premisljanja podesetonira, saj bo ustrezeno obema stranema, posebno gotovo po inspiratorju depasiranega »Cvetje, ki skriva trgovsko reklamo«. Hinavščina se vsaka sama kaznuje in tudi osmeši.

Tudi na gospodarske strani naših vrtnarjev mislimo in prav tako tudi na pomoč onemogli Dalmaciji z ustanovitvijo zadruge za vzgojo zimskega cvetja. Vprašanje pa samo silno pomembno z narodno gospodarskega stališča, temveč je še bolj važno z nacionalno državnega vidika. Ideja vzgoje zimskih cvetlic v naši sočni Dalmaciji je resilna za to deželo in že Avstrija jo je pospešila z ustanovitvijo poizkušnega vrta, ki ga je pa umičiti svetovna vojna. Prav lahko zavzame vodilno mesto v evropski trgovini z zimskim cvetjem, ki donese predvsem Italiji ogromne in to igraje zasluzene dobitke v krajih, kjer so parcele in delovne moči zaradi največjega tujškega prometa v Evropi silno drage, pogoji za kulturo zimskih cvetlic pa prej slabši kot pri nas. Konkurenco se nam ni treba bati, ker so naši opustošeni vinogradni, kjer se vinogradništvo prav tako ne izplača, tudi če jih vzorno obdelujemo, prav za prav zastonj, a izstradani dalmatinski seljak je vesel vsekega grizljiva kruha, saj ga lakota vendar goni z rodne grude celo tja v južnoameriško sužnost. Dolžnost države je, da jih organizira v zadruge, vi jih pa neučite gojiti zimsko cvetje! Dalmaciju si bo naglo opomogla in vrnile se bodo trume bednih izseljencev v domovino, ki bo imela dosti kruha za nje, in trdnji Dalmatinici bodo branili svojo blagoslovjeno zemljo do zadnjega diha in tudi lahko obvarovali naši sinji jugoslovenski Jadran pred pohlepom kogarkoli! Da, tudi strategija je v vprašanju vzgoje zimskega cvetja...

Takih misli so tudi slovenski, hrvatski in jugoslovenski nemški listi, ki so naši članek posneli, zato pa lepo mirno na delo, za katero se v svojem šibkem zagovoru sami zavzemata! Naši misli so pa tudi tisti, ki so pri ljubljanskih trgovcih pokupili toliko tulip, da so bile že razprodane.

Gostija na Škotskem.

— Slišal sem, da si bil na Škotskem povabilen k neki rodbini na gostijo. Kaj so vam pa dali dobrega?

— Vse, kar je kdo hotel. Gospodar je postavljal v jedilnici avtomatični bife in zadostovalo je, da si vrgel denar v avtomat, pa si dobil, kar ti je srce poželelo.

FIGE

v mestu à Din 5.—, zunaj mesta à Din 3.50 kg. — Sever & Komp., Ljubljana, Gospodarska cesta št. 5. 4088

Sveže, najfinje norveško

RIBJE OLJE

iz lekarne DR. G. PICCOLIJA V LJUBLJANI — se priporoča bledim in slabotnim osebam.

Moš

sveža pošiljka, vse vrst starja vina v priznano najboljši kvaliteti — se toči na Cankarjevem nabrežju 5 in Breg 2

I. A. Sunara.

Slatinske tablete za hujšanje

Vam vrnejo vitkost, mladost in lepoto, ker raztope in odstranijo preobilno mast.

Tekom enega leta izgubite na težini 8-14 kg.

Doza 100 tablet

Din 46.—

Doza 200 tablet

Din 74.—

Slatinske tablete proizvaja LEKARNA MR. BAHOVEC, Ljubljana.

Kjer vsa druga sredstva odpovedo, dosežete Slatinske tablete za hujšanje prenenetljiv uspeh.

Naznanilo preselitve

Svojim cenjenim odjemalcem najvlijednejne naznanjam, da se preselim 1. novembra 1932 s svojo

špecerijsko trgovino

v razširjene in novo preurejene lokale moje že obstoječe špecijalne trgovine in pražarne za kavo na

Dunajski cesti

vogal Tavčarjeve

ulice štev. 2

Karol Planinšek

DR. IVO BENKOVIČ

in

DR. FRAN SKABERNE

odvetnika v Ljubljani

vljudno naznanjata

preselitev

svoje odvetniške pisarne

na Aleksandrovo cesto št. 6

mezz. vhod Beethovnova 14, palača »DUNAV« v LJUBLJANI — Lift — Tel. 2002.

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1932.

Urejuje: Josip Zupančič, Za »Narodno tiskarno«; Fran Jancarik. — Za novo in izboljšani del lista: Don Charlot. — Velj v Ljubljani.

STANOVANJA

TRISTANOVANJSKA HIBA nova, visokoprična, bližu mitnine v Zgornji Šiški — naprodaj. — Naslov v upravi »Slovena«.

4132

ZAGA IN MILIN z nekaj zemlje, bližu farne cerkve naprodaj za 25.000 Din. — Naprodaj je tudi posestvo 24 oralov v dobrem stanju tudi v bližini farne cerkve. Več pisemno. — E. J. Stumpf, Kočnica.

4131

Urejuje: Josip Zupančič, Za »Narodno tiskarno«; Fran Jancarik. — Za novo in izboljšani del lista: Don Charlot. — Velj v Ljubljani.

Urejuje: Josip Zupančič, Za »Narodno tiskarno«; Fran Jancarik. — Za novo in izboljšani del lista: Don Charlot. — Velj v Ljubljani.